

GAZZE'DE SOYKIRIMA İSRAİL'LE TİCARETE KARŞI BİRLEŞELİM, DİRENELİM

ACİL

ATEŞKES!

SAVAŞA, İRKÇILIĞA,
EŞİTSİZLİĞE KARŞI
OYUMUZ DEM'E
1 NİSAN'DA MÜCADELEYE!

sayfa 2

8 MART'IN ARDINDAN:
VARDIK,
VARIZ,
VAROLACAĞIZ

sayfa 5

TAK ETTİ CANIMIZA BU MASKELİ BALO

Recep Tayyip Erdoğan, 8 Mart 2024 günü, 31 Mart seçimleriyle ilgili “Bu, benim için bir final. Yasanın verdiği yetkiyle bu seçim son seçimim. Ama buradan çıkacak netice, benden sonra gelecek kardeşlerim için bir emanetin devri olacak.” dedi. Akbelen’de ağaçlar iktidarın direktifleriyle kesilirken bile muhalefeti suçlayacak ve Erdoğan’ın muazzam bir seçim stratejisti olduğunu iddia edebilecek kadar sağcı olanlara inandırıcı gelebilir “bu son seçimim” açıklaması.

Ama inandırıcı değil.

Söylenmesi gereken ilk söz şu olmalı: Zaten üç kere cumhurbaşkanlığı yemini ederek kuralları çiğnedi Erdoğan. Üstelik bu kuralları kendisi koymuş olmasına rağmen.

Erdoğan 2022 yılında Samsun’da bir toplu açılış töreninde konuşurken de “İnşallah, 2023’te milletimizden kendi adımıza son defa istediğimiz destekten alacağımız güçle Türkiye yüzünlüğün inşasını başlatıp, bu kutlu bayrağı gençlerimize teslim edeceğiz.” demişti. AKP Başkanvekili Numan Kurtulmuş hatırlayınca herkesin yüzünü kızartacak şu sözlerle açıklamıştı Erdoğan’ın yaklaşımını: “İkinci dönem seçilecek ve mevcut anayasaya göre üçüncü dönem seçilemeyecek. Cumhurbaşkanımızın kastettiği de budur. Bir de cumhurbaşkanımız kendini bir fani olarak görüyor.”

Cumhurbaşkanının kendisini fani olarak gördüğü tespiti çok önemli burada. Belli ki Kurtulmuş Erdoğan’ı fani olarak görmüyor.

14-28 Mayıs 2023 seçimlerinden önce Erdoğan’ın adaylığı yeniden gündeme gelmişti. Çok açıktı ki Anayasa çiğnenmeden Erdoğan aday olamazdı. Anayasa’da açıkça “Cumhurbaşkanının görev süresi beş yıldır. Bir kimse en fazla iki defa Cumhurbaşkanı seçilebilir.” yazıyor.

O tarihte altını çizdiğimiz gibi: Erdoğan’ın yeniden aday olmasının tek bir yolu vardı, ancak seçim kararını meclis alırsa Erdoğan yeniden aday olabilirdi.

Elbette AKP bunu kabul etmedi.

Erdoğan aday olmak için hem Anayasa’yı yok saydı hem de öyle değilmiş gibi davranmalar da TBMM’nin seçim erteleme hakkını gasp ederek esasında bu kurumu feshetmiş oldu.

Şimdi, Erdoğan’ın 2024 model “son seçimim” açıklamasına, TBMM Başkanvekili Bekir Bozdağ bir açıklama getirdi: “Bu seçim, Cumhurbaşkanımız Erdoğan’ın ifade ettiği gibi son seçimidir. Zira Anayasa’ya göre bir kimse en fazla iki defa Cumhurbaşkanı seçilebilir. Ancak yine Anayasa’ya göre TBMM tarafından seçimlerin yenilenmesine karar verilmesi hâlinde, Erdoğan’ın üçüncü defa Cumhurbaşkanı aday olması anayasal hakkıdır.”

Görüldüğü gibi Erdoğan ne zaman “son seçimim” dese, bir AKP’li çıkıp, aslında son

seçimi olmayabilir diyor.

Ortada açıkça bir danışıklı dövüş var.

“Bırakıyorum”, “Ne olur bırakma!”

“Bırakırım bak”, “Aman bırakma.”

Yıllardır bir maskeli balonun içindeymişiz gibi. 14 Mayıs seçimlerinde zaten cumhurbaşkanı aday olma hakkı olmayan Erdoğan, şimdiden, 4 sene sonraki seçimlerde cumhurbaşkanı aday olma hakkını kazanmak için oyunu başlattı.

Elbette oyuna bodoslama dalan Bahçeli oldu. “Ayrılamazsın, Türk milletini yalnız bırakamazsın. Yeni yüzyılın kurtarıcı lideri olarak sizi görmek istiyoruz” diyerek, anayasal hükümleri ayak bağı olarak gören perspektifine uygun olarak Erdoğan ve AKP liderliğine bekledikleri pası attı.

Erdoğan üç kez TBMM önünde yemin ederek cumhurbaşkanlığı görevine başlamıştır. 2014, 2018 ve 2023 yıllarında etmiştir bu yeminleri. Üstelik 2023’te, meclis kararı olmadan aday olarak ne yasa ne Anayasa ne de hukuk bırakmıştır ortada. Sahiden de 2028 seçimleri yaklaşırken Meclis seçimlerin yenilenmesine karar verse de Anayasa ve Cumhurbaşkanı Seçimi Kanunu’nda Erdoğan’ın yeniden aday olmasını sağlayacak bir hüküm yoktur. İki kere aday olabilir yazan Anayasa çiğnenecek ve dört kere aday olacaktır.

Peki, gözümüzün içine baka baka neyin tartışmasıdır bu yapılan? Çok açık ki, Erdoğan’ı ilelebet iktidarın merkezinde tutacak bir sistem değişikliği tartışması başlatılmıştır. Çünkü Türk usulü Başkanlık Rejimi, sadece ve sadece Erdoğan’ın merkezinde olması koşuluyla hayatta kalabilecek bir mimariye sahiptir. Erdoğan’ı çekip alın, bu başkanlık rejimi bir ay içinde büyük bir gürlütle çökmek zorunda kalır. Mevcut iktidar blokunun ittifak yapısı, devletin derin ve açık tüm kadim ağlarıyla kurulan koalisyon, faşistlerle denetimli bir yan yana geliş, yolsuzluk, yasaklar ve yoksulluğun sermaye lehine işleyen bir prensip haline gelmesi ve bunun sürdürülebilirliği bu mimarinin merkezinin bozulmasına bağlıdır. Tüm bu süreçlere, toplumdun bir kesiminin ikna edilmesi, her ne kadar 14 Mayıs 2023 seçimlerinin en büyük kaybedeni AKP olsa da yüzde 30’un üzerinde destek almayı başaran AKP’nin dağılmaması ve Erdoğan’ın iktidar aygıtının bir aparatı olarak çalışmasına bağlıdır.

Bu sorunun çözünü, iktidarın en sevdiği alan olan seçim oyunu alanından çıkarak, mücadele alanına geçiş yapmaktır. Seçimler mücadelenin bir parçası olduğunda bir anlam taşıyabilir ve iki kere seçilme hakkı olmasına rağmen, “bana ne, bana ne” diyerek dört kez seçilmeyi hedefleyenlerin sistem değişikliği heveslerini kursaklarında bırakacak olan da milyonların parçası olduğu bir mücadele olabilir.

OYUMUZU 1 NİSAN SONRASI BİRLEŞİK MÜCADELENİN GELİŞMESİ İÇİN KULLANMALIYIZ

Yerel seçimler, çoğu zaman olduğu gibi belediye işleriyle ilgili olmaktan çıktı, farklı sermaye partileri arasında koltuk kavgasına dönüştü.

Vaatler havada uçuşuyor. Fakat beş yıl önce verilmiş sözlerin hiçbiri hayata geçmedi.

Partiler ve adaylar bonkörce seçim kampanyası harcamaları yapıyor. Çünkü yerel yönetimler rant demektir. Nerede rant varsa orada farklı partilerde yer alan patronlar, yüksek bürokratlar vardır.

31 Mart 2024 yerel seçimleri, 14-28 Mayıs genel seçimlerinin üzerine geldi.

Yenilen ve ittifakları parçalanan muhalefet partileri oylarını ve koltuklarını korumak istiyor.

Kazanan AKP-MHP-devlet ittifakı ise bütün enstrümanları kullanarak kaybettiklerini geri almanın peşinde.

Seçmenlerin gündeminde ise yoksulluk, geçim sıkıntısı ve adaletsizlikler var.

Yerel seçim sonuçları, ekonomik buhrana çözüm olmayacağı gibi Türk tipi başkanlık rejiminin 4 yıl seçimsiz ilerlemesine de engel olamayacaktır.

Fakat tüm bunlar yerel seçimleri önemsiz kalmıyor. Sandığa gitmememizi gerektirmiyor.

Devrimci sosyalistler için 31 Mart’ın anlamı 1 Nisan ve sonrasına hazırlıktır. Vereceğimizin oyun rengini, mücadele için uygun koşulların yaratılması belirliyor.

Üç sağcı odak

Genel seçimleri Erdoğan ve ittifakı kazansa da AKP oy kaybetmeye devam etti. Ortağı MHP ise gücünü korudu. Bu iki partinin ittifakı, sermayenin geniş kesimlerinin ve devlet içindeki güç odaklarının çıkarları temelinde kuruldu. İşçilerin bu partilere oy vermesi için bir neden yok. Aksine ders vermesi gerekir. AKP-MHP ittifakının oylarının daha da düşmesi, 1 Nisan sonrası gelen zorlu ekonomik koşullarda emekçi sınıfların mücadele imkan ve yeteneklerini artıracaktır. 14-28 Mayıs sonrası oluşan umutsuzluk dalgası yerini değişim umuduna bırakabilir.

AKP-MHP ittifakının karşısında muhalefetin ana partisi olarak CHP önümüze çıkıyor. Fakat bu parti berbat bir seçenek. Başkanlık seçimlerinin ikinci turunda ırkçı Zafer Partisi ile

gizli protokol yaptılar. Göçmenleri kovmayı vaat ettiler. Bununla da kalmadılar. Afyon’da Burcu Köksal, Bolu’da Tanju Özcan, Ankara’da Mansur Yavaş gibi ırkçılarla Kürtleri de hedef tahtasına koydular. Genel siyasette CHP, hem Kılıçdaroğlu hem de Özel-İmamoğlu döneminde, iktidar blokuna karşı sağcılıkla muhalefet eden bir partidir. İşçiler ve ezilenler bu partiye oy vermek zorunda değildir.

Muhalefette gözüken iki küçük parti ise (farklı sebeplerle) birbirinden tehlikeli. Bunlardan biri dün Erdoğan’ın gemisine binen bugün ise inen Yeniden Refah’tır. Bu parti, kadın haklarına ve kazanımlarına, LGBTİ+ hakları ve varoluşuna karşı olan, aşırı karşıtlığı kampanyalarıyla yürüten aşırı sağcı bir partidir. Aşırı sağın yeni berbat yüzlerinden bir diğeri ise faşist Ümit Özdağ liderliğindeki Zafer Partisi. Göçmenlere ve Kürtlere karşı ırkçılık, Alevilere ayrımcılık, ilerici ne kadar değer varsa hepsine karşıtlık temelinde yürüyen bu parti mutlaka engellenmeli.

Ne öneriyoruz?

Devrimci sosyalistler, önceki seçimlerde olduğu gibi 31 Mart’ta da hiçbir siyasi pazarlığın içinde yer almadı. Biz aşağıdan muhalefeti, işçilerin ve ezilenlerin birleşik mücadelesini, antikapitalist alternatifi inşa etmeyi tercih ediyoruz. Koltuk kavgasını, daha fazla oy için ilkesiz aday ve ittifakları reddediyoruz.

Oyumuzu DEM Parti adaylarına vereceğiz, çünkü:

■ Kürtler eşit olmadan, Kürt şehirlerinde baskı son bulmadan, kayyumlarla gasp edilen seçme ve seçilme hakkı kazanılmadan ne Türk ne diğer halklardan emekçiler özgür olamaz.

■ Üç sağcı odaklanmanın yarattığı milliyetçi ve ırkçı dalgalar, işçi hareketinin ve ezilenlerin hak mücadelelerinin önünde engeldir. Bu yüzden Türkiye’nin batısında DEM adayları bizim için oy alternatifidir.

Seçimler 5 yılda bir yapılan 5 dakikalık demokrasidir. Gerçek demokrasi ise mücadeleyle gelir. Bu yüzden mücadeleden yana olanlarla sandıkta birlikte davranacağız. Sandıklar kapandıktan sonra aşağıdan mücadelenin gelişmesi için kolları sıvayaacağız.

KATLEDİLEN SOKAK HAYVANLARI İÇİN ADALET

Kedi Eros ve duruşmasına gelen hayvan hakları savunucuları

► İstanbul Başakşehir'de bir sitede doğan ve site sakinleri tarafından 6 yıldır bakılan kedi Eros'u tekmeleyerek öldüren İbrahim Keloğlan serbest bırakıldı. Keloğlan, kediyi ısrarla takip ederek kaçmasını engellemiş ve Eros'u işkenceyle öldürmüştü.

Keloğlan, 16. Asliye Ceza Mahkemesi'nde görülen ilk duruşmasında 1 yıl 6 ay hapis cezasına çarptırılmış, daha sonra mahkeme heyeti cezayı üç ay daha indirerek hükmün açıklanmasını geriye bırakmıştı. Keloğlan'ın tutuklanmaması anlamına gelen bu karara

büyük tepkiler gelmiş, sosyal medyada "İbrahim Keloğlan tutuklan-sın" etiketiyle kampanya başlarken, internet üzerinden yürütülen imza kampanyasına 250 binden fazla imza verilmişti.

Mahkeme heyeti, savcılığın en üst sınırdan ceza verilmesi ve tutuklanması talebini reddederek sanığa "iyi hal indirimi" uyguladı.

13 Mart günü gerçekleşen duruşma tarihi anlara sahne oldu. Çok sayıda hayvan hakları savunucusu adliye koridorlarını doldurdu ve haykırdı: "Katil İbrahim!" Eros için adalet

diyenler mahkeme salonuna ve koridorlara sığmadılar. Karar sonrası mahkeme salonu önünde "yuh", "hepiniz katilsiniz" sesleri yükseldi.

► İstanbul'da Fatih Camisi'nin bahçesinden topladığı 9 kediyi İzmit'teki işyerinde öldürdüğü gerekçesiyle 6 yıl hapisle yargılanan Mehmet Fatih Öztürk, 3,5 aylık tutukluluğun ardından 23 Şubat'ta tahliye oldu.

Hayvan hakları savunucuları bu karara isyan etti. Çağlayan Adliyesi'ni dolduran yüzlerce kişi Öztürk'ün "tutuklanmasını" talep

etti. Fakat mahkemede yeniden tutuksuz yargılanma kararı verildi. Karar protestolarla karşılandı. Sonraki duruşma Mayıs ayında görülecek.

► Öte yandan köpeklerle cinsel istismarda bulunurken suçüstü yakalanan Yalçın Ünalleylioğlu, tutuksuz yargılanarak Ankara'da serbest bırakıldı.

Badem adlı yavru köpeğe tecavüz eden Ahmet Aybar 2 yıl 2 ay hapis cezası ve 8 bin TL para cezası verildi. Fakat tutuklanmadı.

Bu davalara müdahil olan hayvan hakları

savunucularının tavrı, sosyal adalet talebinin hedef gösterilen en savunmasızları savunarak yükselişidir.

► Sokak hayvanlarının yeri sokaklardır.

► Hayvanları katledenler hak ettiği cezalara çarptırılmalı. Caydırıcılık istiyoruz.

► Sokak hayvanlarını düşman gösterenler, göçmenlere, LGBTİ+lara, ezilenlere ve dışlananlara karşı nefret yayanlardır.

Bu mücadele büyümeli ve kazanmalı. Mücadelenin içinde olalım.

İKTİDARIN SAVAS POLİTİKALARI DERİNLEŞİYOR

Geçtiğimiz hafta Irak'a giderek temaslarda bulunan Milli Savunma Bakanı Yaşar Güler, Dışişleri Bakanı Hakan Fidan ve MİT Başkanı İbrahim Kalın, Irak Dışişleri Bakanı Fuad Hüseyin'in ev sahipliğinde düzenlenen Güvenlik Zirvesi'ne katıldı! Toplantının ardından yapılan açıklamada bölgede "terörle mücadele, ticaret, tarım, enerji, su, sağlık ve ulaştırma alanlarında münhasıran çalışacak Ortak Daimi Komitelerin" kurulmasının planlandığı duyuruldu.

Görüşmelerin PKK'ye karşı yaz aylarına doğru yapılacak geniş kapsamlı askeri operasyonların habercisi olabileceği öne sürülürken, Erdoğan'ın nisan ayı içinde Irak'a yapmayı planladığı ziyaret de zirvedeki önemli gündemlerden biriydi.

Yayımla politikalarına ekonomik kılıf

Türkiye Devleti'nin, Basra'yı Avrupa'ya bağlamayı amaçlayan "kalkınma yolu" projesi de ele alınırken Iraklı yetkililerin bu konuda istekli olduğu da kamuoyuna yansdı.

İçeride savaş çığırtkanlığı yapanların ellerini ovuşturmasına yol açan tüm bu gelişmeler savaş-ticaret-diplomasi üçgeninde Ortadoğu halklarının giderek yoksullaşmasına ve çatışmalardan çıkar sağlayan şirketlerle birlikte Barzani ailesi gibi bölgesel güç odaklarının da palazlanmasına sebep oluyor.

MİT Başkanı Kalın'ın karayolu ile dönüşü sırasında yolunun bir grup sivil protestocu tarafından kesildiği iddiaları bölgede yaşayan insanların bu girişimlerden duyduğu hoşnutsuzluğu da bir kez daha gözler önüne serdi. Durum böyleyken Erdoğan'ın ziyaretinin nasıl karşılanacağı ise merak konusu!

BABA SERBEST OĞLU KAÇAK

1 Mart'ta İstanbul Eyüpsultan'daki orman yolunda lüks aracıyla yarış yaparken yol kenarında bekleyen Oğuz Murat Acı'yi öldüren, ünlü estetik cerrah Bülent Cihantimur'un oğlu, 17 yaşındaki T.C. kazanın ardından önce Mısır'a sonra da ABD'ye kaçmıştı. Başlatılan soruşturma kapsamında ailenin yanında çalışan Ayşe Ceren S. tutuklanırken, olaydan günler sonra New York'ta görümlenen T.C. ve annesi Eylem Tok hakkında yakalama kararı çıkarıldı.

Baba Bülent Cihantimur'un kaçıışı planladığı öne sürülürken savcılık, yalanlarla dolu bir ifade vermesine rağmen Cihantimur'u haftanın üç günü karakola imza verme şartıyla serbest bıraktı.

Medyanın Kadın Düşmanı Dili!

T.C.'nin annesi Eylem Tok ise olayın yaşandığı günden beri medya tarafından hedef haline getiriliyor. Her türlü hakarete maruz bırakılan kadının suçluluğu ön plana çıkarılırken baba Bülent Cihantimur'un yaklaşık iki hafta boyunca soruşturmaya dahil edilmemesine değinense pek yok. Zengin ve bürokrasiyle derin ilişkileri olan erkeklerin ne yaparlarsa yapsınlar başlarına bir şey gelmemesi de kaide haline getirilmek isteniyor!

İLİÇ'TE 9 İŞÇİ HÂLÂ TOPRAK ALTINDA

Üzerinden bir ayı aşkın bir süre geçmesine rağmen İliç'teki maden faciasının yaraları sarılmıyş değil. 9 işçinin hâlâ enkaz altında olduğu maden sahasında, olay günü işçilerin kullandığı bilinen bir pikaba ulaşıldı. Ancak henüz işçilerin cenazelerinin bulunduğuna dair bir haber yok.

Yeni çökme riskleri nedeniyle sık sık durdurulan çalışmaların bir sonuca ulaşmaması işçilerin ailelerinde de büyük bir öfke uyandırdı. "Çocuklarımızın cenazesini getirin artık başka bir şey istemiyoruz" diyen aileler adil bir yargılama da talep ediyor.

Hazırlanan ön bilirkişi raporunda ise yığın lıç sahasının fazlalarının limitleri

Enkaz kaldırma çalışmaları

aşığına dikkat çekildi. Fakat taşeron firmanın çalışanlarının "asli", Anagold Madencilik'in "tali" kusurlu bulunduğu davada alt düzey çalışanlardan 8 kişi tutuklu yargılansa da üst düzey bir şirket görevlisi ya da izinlerin altında imzası bulunan bir bürokrat yargılanmıyor.

Etkisi binlerce yıl sürecek!

Çöpler maden sahasında yapılan incelemelerde siyanürün yanında uranyum

ve toryum gibi radyoaktif elementlerin varlığı da saptandı. Ayrıca Fırat Nehri havzasında bulunan maden sahasında yaşanan felaketin yalnızca bölgeyi değil nehrin su ihtiyacını karşıladığı Irak ve Suriye gibi ülkeleri de olumsuz etkileyeceği belirtiliyor. Halk Sağlığı Uzmanı Onur Hamzaoğlu'na göre ise "bölgedeki bitkiler, o bölgedeki bitkilerden su içen hayvanlar, o suyu kullanan insanlar tümüyle zehirlenme riskini taşıyorlar."

ASKERİ GERİLİMLER VE SİLAHLANMA YARIŞI HIZLANIYOR

LEVENT ŞENSEVER

Son yıllardaki jeopolitik gerilimlerin sonucu olarak, özellikle Suriye, Libya, Kafkaslar, Ortadoğu ve Pasifik bölgesindeki askeri çatışma riskleri önemli ölçüde artıyor. Bu durum karşısında söz konusu gerilimlerin tarafı olan ülkelerin silahlanma ve bölgesel savaş risklerine karşı askeri tedbir çabaları da hızla artıyor.

Avrupa'nın önde gelen 20 ülke liderinin katıldığı, 27 Şubat günü Paris'te gerçekleşen toplantının ardından, Fransa Cumhurbaşkanı Emmanuel Macron'un yaptığı açıklamalar, askeri çatışma risklerinin geldiği boyutu gözler önüne sermesi açısından dikkat çekici bir örnek teşkil ediyor. Macron'un, toplantıda ortak bir karar alınmamasına rağmen, yaptığı basın açıklamasında Ukrayna'nın Rusya'ya karşı kazanmasına destek olmak üzere Avrupa'nın birliklerini gönderme olasılığında bahsetmesi, bir anda NATO-Rusya savaşına yönelik spekülasyonlara ve tepkilere yol açtı.

Kremlin, Macron'un açıklamalarına hızla tepki vererek, "Avrupalı NATO üyelerinin savaşmak üzere Ukrayna'ya asker göndermesi durumunda, Rusya ile ABD liderliğindeki NATO ittifakı arasında bir çatışmanın kaçınılmaz olacağı" konusunda uyarıda bulunurken, ardından Putin, "Ulusa Sesleniş" konuşması sırasında, Batı'nın askeri müdahalesinin "nükleer bir tırmanışa yol açabileceği" uyarısında bulundu. Bu uyarıların ardından, ABD, Almanya, Polonya, Finlandiya ve İsveç, Macron'un açıklamalarıyla aralarına mesafe koyan açıklamalar yaptı.

Macron'un bu çıkışının, basit bir gaf veya dil sürçmesi olarak yorumlanması açık ki naiflik olur. Bu çıkışı daha ziyade, bölgesel çatışmaların nasıl hızla küresel boyuttaki bir savaşa evrilebileceğine dair bir uyarı olarak yorumlamak gerekiyor. Nitekim, Avrupa Birliği Dış İlişkiler ve Güvenlik Politikası Yüksek Temsilcisi Josep Borrell, geçtiğimiz günlerde, "Avrupa'nın savunma sanayisini güçlendirmenin zamanı geldi," şeklinde bir açıklama yaptı.

Bu doğrultuda silahlanma çabaları hızla artıyor. Geçtiğimiz günlerde Stockholm Barış Araştırmaları Enstitüsü (SIPRI) tarafından açıklanan Uluslararası Silah Transferi Eğilimleri raporuna göre, Avrupa'nın 2019-2023 yıllarını kapsayan dönemde büyük boyutlu silah ithalatı, 2014-2018 dönemine göre yüzde 94 oranında artış gösterdi. Aynı dönemde en çok silah ihraç eden ilk beş ülke arasında ABD başı çekerken, Fransa, Rusya, Çin ve Almanya'dan oluşan beş ülkenin küresel silah satışları içindeki payı toplam yüzde 75,4 oldu.

BORIS KAGARLITSKI SAVAŞA KARŞI ÇIKTIĞI İÇİN HAPİSTE

Boris Kagarlitski

ALEX CALLINICOS

Rus Marksist Boris Kagarlitski, kısa bir süre sonra Pluto Press'ten çıkacak olan yeni kitabı *The Long Retreat: Strategies to Reverse the Decline of the Left*'te "2008-2010 krizi ne küresel ne de ulusal düzeyde radikal sistemik değişikliklere yol açmadı." diye yazıyor. "Bununla birlikte, kapitalizmin Büyük Durgunluğu aşmak için uyguladığı muhafazakar yöntemler karşılığında ödediği bedele, sistemin yeniden üretim mekanizmalarını harap eden, daha da acı verici ve yıkıcı yeni krizlerin ortaya çıkması da dahildi."

Kagarlitski, bu yıkıcı sonuçlar arasında "2020 ve 2021'de Rusya'da otoriterizmin güçlenmesini ve bunun ardından gelen Ukrayna savaşını" da sayıyor. Bu durum, Rusya'da geçen pazar günü yapılan ve Vladimir Putin'in (ne sürprizdir ki) ezici çoğunlukla kazandığı başkanlık seçimlerinde açıkça görüldü. Bu zaferin arka planında, Ukrayna'daki savaşa karşı olanlara, özellikle de sola yönelik bir baskı dalgası var.

Bu baskı dalgasının kurbanları arasında, uluslararası üne sahip, antikapitalist bir entelektüel ve 1980'lerden beri arkadaşım olan Kagarlitski'nin kendisi de var. Geçtiğimiz temmuz ayında, "terörü meşrulaştırma" gibi son derece saçma bir suçlamayla tutuklandı. Aralık ayındaki duruşmasında suçlu bulunan Boris, para cezasına çarptırıldı ve serbest bırakıldı. Savcılık cezanın "aşırı hoşgörü nedeniyle adaletsiz" olduğundan şikayet ederek temyize başvurdu.

Geçen ay bir askeri mahkeme Boris'i beş yıl hapis cezasına çarptırdı ve serbest bırakıldıktan sonra iki yıl boyunca bir web sitesi yönetmesini yasakladı. Savaşı eleştirenler arasında bu tür kedi-fare oyunu taktiklerine maruz bırakılan tek kişi o değil. Birkaç hafta sonra, Stalinist dönemin suçlarını ifşa etmek için kampanya yürüten insan hakları örgütü Memorial'dan Oleg Orlov, temyiz başvurusu üzerine "silahlı kuvvetleri itibarsızlaştırma" suçundan iki buçuk yıl hapis cezasına çarptırıldı.

Boris ilk tutukluluğunu metanetle ve güler yüzle karşıladı. Kısa süren özgürlüğü sırasında bazı destekçileriyle internet üzerinden sohbet etti ve bize duruşmayı beklerken hücrelerini paylaştığı ilginç kişileri anlattı. Ancak şu anki durumu o kadar da komik değil çünkü 65 yaşında aşırı kalabalık hücreleri paylaşıyor. Muhalefet lideri Aleksey Navalni birkaç hafta

önce Arktika'daki bir hapishanede öldü.

Boris ve savaşa karşı oldukları için hapsedilen diğer Rusların serbest bırakılması için geniş bir uluslararası girişim oluşturuldu. Geçtiğimiz hafta bu girişim tarafından bir imza kampanyası başlatıldı.

İmzacılar arasında, başka birçok kişinin yanı sıra, şu isimler var: Naomi Klein, milletvekilleri Jeremy Corbyn ve John McDonnell, La France Insoumise lideri Jean-Luc Mélenchon, İrlanda Parlamentosu'ndan People before Profit üyesi Richard Boyd-Barrett, dört Arjantin ve iki Brezilya milletvekili, Almanya milletvekilleri ve eski Sol Parti liderleri Bernd Riexinger, Janine Wissler ve Gregor Gysi, eski Yunanistan maliye bakanı Yanis Varoufakis, entelektüeller Slavoj Žižek, Tarkan Ali, Fredric Jameson ve Étienne Balibar, solcu Rus politikacı ve sendika aktivisti Mikhail Lobanov, Tüm Polonya İşçi Sendikaları İttifakı'nın başkanı Piotr Ostrowski ve Focus on the Global South'tan Walden Bello.

İmza kampanyası etkileyici sayıda dile çevrildi. <https://chn9.it/pdm4TnJPyH> adresinden imza verebilirsiniz. Lütfen ayrıca olabildiğince geniş bir şekilde yayın. Boris ve onla aynı kaderi paylaşanlara mümkün olan en hızlı ve en güçlü desteği sunmak için harekete geçmemiz gerekiyor.

The Long Retreat, "sol hareketin gerilemesinin ve örgütsüzlüğünün" net bir teşhisi olsa da Boris'in geleceğe "iyimserlik ve coşkuyla" bakması etkileyici. Strugatski kardeşlerin Tanrı Olmak Zor İş adlı Sovyet dönemi bilim kurgu romanından, "iktidardaki bozulara" karşı mücadele hakkında dikkate değer bir alıntı yaparak bitiriyor kitabını.

Strugatski kardeşler "bilimin benzeri görülmemiş şekilde gelişmesinin ve bununla bağlantılı olarak toplumun olağanüstü geniş bir süreçle entelektüelleşmesinin eşlik ettiği, devasa bir toplumsal ayaklanmalar dönemi" öngörüyor. "Bozuların vahşiliğiyle insanlığı Orta Çağ'a geri döndürecek son savaşlarını verecekleri bir dönem. Ama bu savaşta yenilgiyi tadacaklar ve sınıf baskısından özgürleşmiş bir toplumda, ebediyen ortadan kaybolacaklar." Boris ile Rusya ve diğer yerlerdeki tüm savaş karşıtı mahkumların serbest bırakılmasına yardım etmek, bu özgürleşme mücadelesinde önemli bir adım olacaktır.

Çeviri: İrmak Yavral

IRKÇILIĞA GEÇİT YOK

CANAN ŞAHİN

21 Mart Dünya Irkçılığa Karşı Mücadele Günü, 1960 yılında Güney Afrika'da apartheid rejimine karşı gösteri yapan siyahların polis ateşi sonucu katledilmesinin uluslararası düzeyde tanınması ile ilan edildi. Bugün Filistin'de İsrail'in inşa ettiği apartheid rejimini ve sürdürdüğü soykırımı düşündüğümüzde neden Güney Afrika'nın bu soykırımın itham edilmesi için uluslararası düzeyde çetin bir mücadele verdiğini daha iyi anlayabiliriz. Tabii ki ırkçılığı yenecek gücün Birleşmiş Milletlerin yüksek kürsülerinden yapılan kınama açıklamaları olmadığını biliyoruz. Dünyada yükselen ırkçılığa ve faşist partilere karşı gerçek gücümüz her yerde inşa edeceğimiz birleşik mücadeleden geçiyor. Uluslararası mücadele ise soyut birlikliliklerle değil bizzat içinde yaşadığımız toplumda işçi sınıfını ve ezilenleri bölen ırkçı fikirlere, ırkçı partilere ve en önemlisi bu bölünmüşlükten çıkarı olan egemen sınıflara karşı birleşik bir cepheyi sabır ve inatla örmekle mümkün.

Modern Türkiye devletinin tarihi aynı zamanda işçi sınıfının millileştirilerek zehirlenmesinin tarihidir diyebiliriz. Gayri-Müslim düşmanlığının soykırım ve zorunlu göçlerle resmi ideoloji haline gelmesinin üzerine her tarihsel dönemde eklenen katmanlar, var olan ırkçı milliyetçi havayı daha da karmaşık hale getirdiği gibi buna karşı mücadeleyi sosyalistlerin gündeminin merkezine oturtuyor. Bu katmanlardan en önemlisi Kürtlere karşı inşa edilen ve on yıllardır süregelen savaş ve göç politikaları ile pekiştirilen ırkçılık iken, son on yılın işçi sınıfı içinde yarattığı yeni canlı katman Suriyeli mültecilerin kalbini oluşturduğu göçmen düşmanlığı. Özetle içinde yaşadığımız toplum, Ermenilere, Rumlara, Yahudilere, Kürtlere ve Araplara karşı sistematik ırkçılığın katman katman örüldüğü bir toplum. Her savaş ve zorunlu göç zaten resmiyet kazanmış ırkçı devlet hafızasının yeniden mobilize edildiği bir sayfa açıyor.

Tam da bu yüzden görevimiz 21 Mart'ta Türkiye işçi sınıfını paralize eden bu ırkçı fikirlere tavizsiz bir savaş açmak ve bu bölünmüşlükten kimin çıkarı olduğunu net bir biçimde uluslararası derslerle birlikte anlatmaktan geçiyor.

Türkiye gayri resmi olarak yüzde 97'si kentlerde yaşayan 6 milyon göçmen ve mültecinin kentlerde küçük ölçekli işletmelerde kayıt dışı çalışıp, ortalamanın üzerinde kira ödeyip, asgari ücretin çok daha altında kazanarak hayatta kalmaya çalıştıkları bir hapishane. Kaçmaya çalışan mültecilerin Çanakkale açıklarında plastik botlarda ya da Türkiye kara sınırında ölümlerle cezalandırıldığı bir açık hava hapishanesi. Her se-

Almanya antifaşist eylemlere yüz binlerce kişi katıldı

çim döneminde pompalanan ırkçılıkla ve bu ırkçılık yarışının hem muhalefet hem AKP tarafından ana seçim propagandası haline getirilmesiyle mahallelerinde linçlerin, işyerlerinde kayda geçmeyen göçmen işçi ölümlerinin ve şantiyelerinde cezasız vahşi katliamların fink attığı bir serbestiyetler ülkesi.

Avrupa Birliği ile 2016 yılında imzalanan Geri Gönderme Anlaşması ile bugüne kadar yaklaşık 10 milyar doların mültecilerin Türkiye'de tutulması için diyet olarak ödendiğini biliyoruz. Ama bu paranın azlığından yakınan hükümetin, her bir ayakkabı ve tekstil atölyesinde, mevsimlik işçi olarak pamuk tarlalarında ve fındık bahçelerinde, taşıma, otomotiv ve lojistik işçisi olarak kentten neredeyse mülteci gettosu haline gelmiş yoksul ceplerinde çalışan göçmenlerin kimleri ne kadar zengin ettiğini bilmiyoruz. İlki basın toplantılarında Türkiye'nin pazarlık kozu iken ikincisi Türkiye'nin kirli sırrı.

Hiçbir resmi otorite Antep'te, Adana'da, Ankara Altındağ'da, Maraş'ta, İstanbul İkitelli ve Küçükçekmece'de, İzmir Güzelyalı ve Torbalı'da linç girişimi ve katliam olduğunda çıkıp kimler mülteciler üzerinden para kazanıyor, göçmen işçiler ne kadar ve hangi koşullarda sömürülüyor sorularına cevap vermiyor. Egemen sınıf krizdeki ekonomiyi ucuz işçiliğin ve aşırı sömürünün, krizdeki politikayı ise ırkçı fikirlerin kurtaracağını biliyor. Bu kapitalist sınıfın uluslararası hafızası. Marx, 1870 yılında Amerika'ya göç eden iki Alman örgütçüye yazdığı mektupta şunları söylüyordu:

"Ve hepsinden daha önemlisi! Bugün, bütün İngiltere'nin bütün endüstriyel ve ticari merkezleri iki düşman kampa bölünmüş bir işçi sınıfına sahip: İngiliz proletaryası ve İrlanda proletaryası. Sıradan İngiliz işçi, İrlandalı işçiden nefret ediyor, çünkü o işçide kendi hayat standartlarını düşüren bir rakip görüyor. İr-

landalı işçiyle bakarak, kendini egemen ulusun bir parçası sanıyor ve tam da bu sebepten dolayı İrlanda'ya karşı aristokratların ve kapitalistlerin bir aracı haline gelmiş oluyor ve [egemen sınıfın] kendi üzerindeki hakimiyetini güçlendiriyor. [Bu tutumuyla], İrlandalı işçilere dönük dini, sosyal ve ulusal önyargıları daha da besliyor. [İngiliz işçi sınıfının] bu tutumu Amerika'nın eski köle eyaletlerindeki "yoksul beyazların" "siyahlara" karşı tutumuyla neredeyse aynı. İrlandalı işçi İngiliz işçiye borcunu faizle birlikte nakdi olarak ödüyor. İrlandalı işçi ise İngiliz işçide hem bir suç ortağı hem de İrlanda'daki İngiliz yönetiminin bir masasını görüyor.

Bu karşıtlık, suni olarak basınla, dini kürsülerle, karikatürlerde, kısacası, egemen sınıfın elindeki tüm araçlarla devam ettiriliyor. Ve bu karşıtlık, örgütlülüğüne rağmen, İngiliz işçi sınıfının güçsüzlüğünün sırrını oluşturuyor. Kapitalist sınıfın iktidarını sürdürmesinin sırrı bu. Ve bu sınıf bu sırrı çok iyi biliyor."

Şimdi bizim görevimiz bu sırrı her fırsatta ifşa etmek ve buna karşı mücade- lenin işçi sınıfının hem harekete geçmesi hem de her harekete geçtiğinde kazanması için ne kadar hayati olduğunu anlatmak. Bu 21 Mart'ta, 23 kentte 27 Geri Gönderme Merkezi açmış, mahallelere kota koyarak mültecileri kimliksiz kağıtsız yeraltı işçisi haline getirmiş ve binlerce hukuksuz uygulamaya imza atmış bu hükümeti en geniş cepheyi kurarak teşhir edeceğiz. Arap ve göçmen düşmanlığını AKP karşıtlığının ana silahı haline getirmiş muhalefete mültecilerden elini çek diyeceğiz. Ve son olarak örgütlü olduğu yerlerde mültecilerin cehennem dönemi hayatlarını gündemine almaktan imtina etmiş sendikal liderliklere aşağıdan baskı yapacağız. Gelin bunları birlikte yapalım! Hepimiz göçmeniz! Irkçılığa ve Arap düşmanlığına geçit yok! Mülteciler kardeşimizdir!

LEZİTA DİRENİŞİ: ÜMİT ÖZDAĞ İŞÇİLERİN DOSTU DEĞİLDİR

D. KONAR

İzmir Kemalpaşa'da bulunan Lezita fabrikasında Öz Gıda-İş sendikasının yetki alma ve toplu iş sözleşmesi mücadelesi, sendikanın 7 Mart'ta greve çıkmasıyla sonuçlandı. İzmir'in en büyük 10 sanayi firması içinde bulunan, piliç eti ve işlenmiş et ürünleri üreten ve yaklaşık 3.500 kişinin çalıştığı fabrikada sendikalaşma mücadelesi üç yıl sürmüştü. Asgari ücrete, uzun çalışma saatlerine ve fazla mesaiye zorlanan işçiler, iş kazaları ve meslek hastalıklarıyla boğuşuyordu.

Bu yüzden işçiler 2021 yılından itibaren sendikalaşmaya çalışmış ancak fabrika yönetimi sendikaya üye olan işçileri "yüz kızartıcı suç" maddesinden tazminatsız olarak işten çıkarmış, işçileri sendikadan istifaya zorlamış, e-devlet şifrelerini vermelerini dayatmış, işten çıkarmakla tehdit etmişti. 2022'de kırktan fazla işçi işten çıkarılmış, sendikacılar jandarma tarafından gözaltına alınmıştı. Öz Gıda-İş'in sendikada yetki almasına karşı işverenin açtığı dava Şubat 2023'te işçilerin lehine sonuçlanmıştı. Buna rağmen Lezita patronunun toplu iş sözleşmesine yanaşmaması nedeniyle Öz Gıda-İş sendikası 7 Mart'ta greve gitti. Patron greve karşı turlarla grev alanını küçülttü, dikenli teller çekti ve işçilerin sesini bastırmak için sürekli yüksek sesli müzik yayını yaptı. Kurulan vinç ile işçiler filme alındı. İşveren ayrıca Hindistan'dan gelen 50 işçiyi fabrikada işe başlattı.

Mülteci düşmanı Zafer Partisi'nin ve bu partinin genel başkanı Zafer Özdağ'ın Lezita direnişine ilgisi, Hindistanlı işçilerin gelişine başladı. Onun fabrika ziyaretinin ardından da sosyal medyada Lezita firmasına yönelik Hintlilerin "pisliği" temelinde boykot çağrıları yapılmaya başlandı. Oysa fabrikada 2021'den itibaren yürütülen bütün sendikalaşma sürecinde işçilerin yanında Ümit Özdağ değil, sol partiler ve sendikalar vardı. Özdağ ise seçim kampanyasının bir parçası olarak direniş alanına geldiğinde, sendika yetkilileri jandarmanın patron yanlısı tavrını dile getirdiği halde sadece Hindistan'dan gelen işçiler konusuna odaklanarak işçilerin direnişini kendi yabancı düşmanı, ırkçı söylemi için kullanmaya çalıştı. Özdağ'ın geldiği gelenek bir yandan fabrikalarda sendikalaşmayı bastırmak için patronların maşalığını yaparken diğer yandan işçileri milliyetçi, ırkçı fikirler üzerinden başka işçilere karşı kışkırtan bir gelenektir.

Dünyanın her yerinde göçmen işçilerin güvensizliği, örgütsüzlüğü, çaresizliği patronlar tarafından kullanılıyor. Patronların bu hamlesine, Özdağ'ın yaptığı gibi Hindistanlı işçilere yönelik nefret söylemleriyle değil, ancak sınıf dayanışmasıyla karşılık verilebilir. Geçmişte Almanya başta olmak üzere Batı Avrupa'da daha düşük şartlarda, sendikasız, güvencesiz olarak çalıştırılan Türk işçiler nasıl o ülkedeki sendikalar tarafından kapsandıysa, bugün de Türkiye'deki sendikaların görevi geldiği ülkeden bağımsız olarak Türkiye'de çalışan her işçiyi kapsamaktır. Patronların işçiyi işçiye kırdırma politikasına yalnızca böyle bir birlik karşı koyabilir.

YAŞASIN KÜRESEL İNTİFADA!

ŞENOL KARAKAS

İsrail savaş ve suç kabinesinin başbakanı Netanyahu, Gazze Şeridi'nin Refah kentine saldırma konusunda kararlı olduklarını açıkladı.

Refah'ta yaklaşık 1,5 milyon kişinin olduğu tahmin ediliyor.

Netanyahu tüm savaş savunucuları gibi yalan söylemeye devam etti ve "Savaşı şimdi, tüm amaçlarına ulaşmadan durdurursak, bu İsrail'in savaşı kaybettiği anlamına gelir ve buna izin vermeyeceğiz" dedi. İsrail savaş kabinesine kötü bir haberimiz var. Savaşı kaybettiler! İşgale devam ettikleri her gün elleri biraz daha Gazzelilerin kanına bulandıkça bu savaşı kaybettiler.

Hem ideolojik olarak yenildiler hem politik olarak.

İsrail'in bu savaşı kazanması mümkün değil.

Gazze'den yapılan açıklamalara göre İsrail saldırılarında şu ana kadar 31 bin 400'den fazla kişi hayatını kaybetti.

Bu yüzden tüm dünyada milyonlarca insan İsrail'in bir soykırım suçu işlemekte olduğunu haykırıyor. Netanyahu'nun "tüm amaçlarımız" derken neyi kastettiğini biliyoruz. Soykırımdan söz ediyor: Filistin'in Filistinlilerden arındırılması!

Buna izin vermeyeceğiz.

Bu yüzden küresel bir savaş karşıtı hareket ve Gazze ile dayanışma her zamankinden önemli.

Bu yüzden Türkiye'de Filistin'e Özgürlük Platformu, onun eylemleri ve 23 Mart'taki Vicdan Mahkemesi çok önemli.

İktidar: sözü ayrı eylemi ayrı!

İktidar bloku, eğer sadece söylenenlere bakılacak olursa, mangalda kül bırakmıyor ve İsrail'e ağızına geleni söylüyor. Eğer yüksek sesle konuşmak Gazze ile gerçek bir dayanışmanın kanıtı olsaydı, Erdoğan ve çevresindekilerin Gazze dayanışmasının dünyada bir eşi benzeri olmazdı.

Ama insanlar yüksek sesle konuşmalarına değil, pratik olarak, somut olarak ne yapıldığına bakıyorlar.

Bu açıdan bakınca iktidar blokunun hali içler acısı.

Söz konusu olan tam bir utanmazlık.

İktidar İsrail'le ticari ilişkileri sonlandırmıyor.

İktidar İsrail'le ikili ilişkileri sonlandırmıyor. Türkiye'den kalkan gemiler İsrail'e her türlü yardımı götürüyor. Oysa, İsrail'in Gazze'ye yönelik katliam girişimi duracaksa, bu, bu terör devletinin yalnızlaştırılmasından geçiyor.

Sözde bir İsrail düşmanlığının Refah'ta köşeye sıkıştırılan yüz binlerce Gazzeli açısından hiçbir anlamı yok.

Bu anlamsızlık o kadar bariz ki bir süredir iktidarın tabanında da büyük bir çalkalanma var. Gerçekten de iktidarın sözde Gazze'yle özde ise İsrail'le dayanışması ve bu dayanışmanın özünü bir avuç doların belirlemesi, iktidarın Filistin'le ilgili tüm açıklamalarının giderek daha fazla tepki toplamasına neden oluyor.

Tüm dünyada Gazze tepkisi adımı verebileceğimiz bir öfke durumu var. 21. yüzyılın bu canlı yayında gerçekleşen soykırımına duyulan öfke, yepyeni bir savaş karşıtı öfkeyi kabarttı. Türkiye gibi siyasal kutuplaşmanın derin olduğu ülkelerde bu öfke büyük bir hareket olarak patlamasa da

dipten gelişen bir sarsıntı olarak kendisini gösteriyor. İktidar öfkenin gazını almak için yaptığı eylemlere ara vermek zorunda kaldı. Çünkü normal bir seçim mitinginde, bir bakanın bir şehirdeki ziyaretinde bile "İsrail'le ikili anlaşmalara son" verilmesini isteyen aktivistler seslerini yükseltiyor.

Hele Gazze'nin seçimler için malzeme olarak kullanılmasına yönelik tepki daha da derin. Sadece Erdoğan değil Fidan da insanların Gazze öfkесinden nasibini aldı.

Çeşitli kanatlarıyla sol muhalefet ise, DSİP ve bazı sol partiler hariç, Gazze'de gerçekleşmekte olan soykırımı, iktidarla ilişkisi bağlamında ele alıyor. AKP'ye karşı mücadelede işlevsel olduğu ölçüde Gazze için ses çıkartılıyor.

Bu muhalefetin bir diğer sorunu da HAMAS konusunda yaşadığı kafa karışıklığı. HAMAS'ın tam İŞİD gibi olmadığını farkında ama genel bir İslamofobi nedeniyle Gazze'deki direnişi İŞİD'in yapabileceği türden bir hareket olarak kodluyor.

Sonuç, kutuplaşmanın aşılabilmesi, Gazze için dünyadaki örneklerde olduğu gibi milyonlarca insanın aynı eylem alanında yan yana ses çıkartmayı başaramaması oluyor. İktidarın Gazze konusunda foyasının ortaya çıkartılmamasının nedeni de bu.

Soykırımcılar hesap verecek

Türkiye'de muhalefet Gazze öfkесinin dışına düşmüşken, dünyada savaş karşıtları İsrail'in soykırım girişimine karşı mücadelenin öneminin tamamen farkında. "Siyonizm Her Şeyin Üstündedir" başlıklı makalesinde Hans Kundnani şunları söylüyor: "Almanya'nın İsrail'in Gazze'ye yönelik savaşına yönelik eleştirileri susturmak için Holokost anısını kullanmasını, 7 Ekim'den

bu yana geçen beş ay boyunca dünyanın dört bir yanındaki insanlar dehşet içinde izledi. Alman hükümetinin çatışmaya tepkisi ABD'den çok da farklı olmadı: Her ikisi de İsrail'e silah tedarikini arttırdı ve Uluslararası Adalet Divanı'nda Güney Afrika'ya karşı İsrail'i destekledi. Ancak Almanya, Filistin halkına sempati duyan ve onlarla dayanışma içinde olduğunu ifade eden protestoculara, sanatçılara ve entelektüellere zulmetme konusunda ABD'den çok daha ileri gitmiştir. Çok uzak olmayan bir soykırımdaki sorumluluğunu bir tür ahlaki otorite olarak kullanmaktadır."

Almanya bir soykırımdaki sorumluluğunu konu hakkında otorite gibi kullanırken ABD İsrail'in soykırım makinesini inandırmaz bir iştahla destekliyor. Hayom gazetesini, İsrail'e, 7 Ekim'den bu yana 300'den fazla uçak ve yaklaşık 50 gemiyle 35 bin ton silah ve mühimmatın geldiğini yazıyor. Bunun büyük çoğunluğu ABD'den geliyor. Almanya Güney Afrika'nın Lahey'de açtığı davada İsrail'in yanında taraf tutarken, ABD İsrail'i gerçekten de bölgedeki köprü başı olarak görüyor ve destekliyor.

Ama bu ülkelerin yaptıkları yanlarına kâr kalmayacak.

Savaş karşıtları hem sokakta yüz binlerce aktivistin katıldığı eylemlerle hem de kayıt tutarak, belgeleyerek İsrail'in soykırımında rol oynayan ülkeleri listeliyor.

Ekim ayından beri Gazze ile dayanışmak için büyük bir hareket inşa etmeye çalışan Filistin'e Özgürlük Platformu da benzer bir adımı insan zinciri eylemleriyle, basın açıklamalarıyla ve şimdi Vicdan Mahkemesi'yle yapmaya çalışıyor.

Siz de katılın.

VARDIK, VARIZ, VAR OLACAĞIZ

HACER YEŞİLÇAY

Sınıflı toplumların ortaya çıkışı kadar eski olan kadınların ezilmişliğine karşı kadınların mücadelesi asırlardır devam ediyor. Antik dönemlerden bu yana kadınlar, toplumun sınırlayıcı normlarına meydan okuyarak eşitlik ve özgürlük arayışında oldular.

1789 Fransız Devrimi'nde kadınlar Bastille Hapishanesi'nin kuşatılmasına katılmışlar, gıda kıtlığı ve ekonomik sıkıntılarla mücadele etmek amacıyla Versay Sarayı'na yürümüş ve kraliyet ailesinden sorunlarına çözüm bulmalarını talep etmişlerdir. Eylemlerde etkin bir şekilde yer almalarına rağmen kadınların kazanımları kısıtlı olmuştur. Fransa'da kadın hakları mücadelesinin öncülerinden kabul edilen Olympe de Gouges'in, kadınların haklarını tanımayan İnsan ve Yurttaş Hakları Bildirgesi'ne cevaben kaleme aldığı ve Fransız Devrimi'nin evrensellik iddiasının ancak kadınların da hakları tanındığında tamamlanacağını altını çizen 1791 tarihli Kadın ve Kadın Yurttaş Hakları Bildirgesi yayınlanmıştır.

Kadınların eşit yurttaşlık talebi ve bu talep çerçevesinde gelişen siyasal haklar mücadelesi, esas olarak 19. yüzyılın ortasından itibaren Amerika ve İngiltere gibi ülkelerden başlayarak, bu mücadeleyi temel alan kadın örgütlerinin kurulmasıyla etkili bir harekete dönüştü. Bu hareket, eğitim, aile, çalışma hayatı gibi alanlarda kadın-erkek eşitliğini savunan, yasal düzenlemelerle bu eşitliğin sağlanmasını talep eden ve yaygın olarak Birinci Dalga olarak adlandırılan feminist hareketin bir parçası oluşturdu.

1871 Paris Komünü, Paris halkının özellikle de işçi sınıfının otoriteye karşı ayaklanması ve kendi kendine yönetme deneyimi olarak ortaya çıkmıştır. Kadınlar komünün kurulması ve işleyişi sürecinde önemli roller üstlenmişlerdir. Paris Komünü kadınların siyasi ifade özgürlüğünü kullanabilecekleri bir ortam sunmuştur. Kadınlar toplumun siyasi karar alma süreçlerine aktif olarak katılmışlar, fikirlerini özgürce ifade etmişler ve politikaların belirlenmesinde etkili olmuşlardır. Bu kadınların siyasi alanda daha fazla temsil edilmeleri için bir adım olmuştur. Ne yazık ki komün ezici bir şekilde bastırılmış ve binlerce insan ölmüştür. Bu süreçte kadınlar da büyük kayıplar vermiştir.

8 Mart 1857 tarihinde ABD'nin New York kentinde 40.000 doküman işçisi daha iyi çalışma koşulları istemiyle bir tekstil fabrikasında greve başladı. Ancak polisin işçilere saldırması ve işçilerin fabrikaya kilitlenmesi, arkasından da çıkan yangında işçilerin fabrika önünde kurulan barikatlardan kaçamaması sonucunda 129 kadın işçi can verdi. İşçilerin cenaze törenine 10.000'i aşkın kişi katıldı.

1910 yılında 2. Enternasyonal'e bağlı kadınlar toplantısında (Uluslararası Sosyalist Kadınlar Konferansı) Almanya Sosyal Demokrat Partisi önderlerinden Clara Zetkin, 8 Mart 1857 tarihindeki tekstil fabrikası yangınında ölen kadın işçiler anısına 8 Mart'ın Dünya Kadınlar Günü olarak anılması önerisini getirdi ve öneri oybirliğiyle kabul edildi.

1917 8 Mart'ında ekmek ve barış talebiyle sokağa çıkan Petersburg'lu kadınlar Rusya'da devrimin kıvılcımını

ateşlediler. Ekim ayında işçi sınıfının iktidarı almasıyla kısa sürede önemli siyasal ve demokratik kazanımlar elde edildi. Kadınların kurtuluşuna yönelik ilk adımlar atıldı.

Kreşler, anaokulları, toplu yemekhaneler ve çamaşırhanelerden oluşan kapsamlı bir sistem oluşturuldu. Böylece kadınlar ev içi emek yükünden kurtulmaya başladılar. Evlilik kurumu medeni kanun kapsamına alındı ve evlilik kilisenin müdahale alanı olmaktan çıkarıldı. Boşanma eşlerden herhangi birinin talebiyle başlatılabilecek basit bir prosedüre bağlandı. Transseksüellik suç olmaktan çıkarıldı, eşcinsel evliliklere izin verildi. Kadınlara seçme ve seçilme hakkı tanındı. Rusya, 1920 yılında tıbbi koşullarda ücretsiz kürtaşı yasallaştıran dünya üzerindeki ilk ülke oldu. Ancak bu kazanımların önemli bir kısmı 1920'lerin ikinci yarısında Stalinist bürokrasinin iktidarı ele geçirmesiyle birer birer kaybedildi.

Dünyada da 1920'lerde ve 30'larda oy hakkının kazanılmasıyla 1. dalga kadın hareketi yavaş yavaş sona erdi.

1960'larda kadın hareketi yeniden yükselmeye başladı. 1968'de Fransa ve ABD'de başlayan ve hızla tüm dünyayı etkisi altına alan hareketle birlikte kadınların mücadelesi de güç kazandı. Kadınlar bu yeni süreçte toplum içindeki pozisyonlarını, rollerini tartışmaya açtılar. Aile, ev içi emek, cinsel haklar, üreme hakları gibi pek çok konu radikal bir biçimde tartışıldı. Kadınlar sadece siyasal alanda eşitliğin yeterli olmadığını, toplumsal bir dönüşüm gerektiğini savundular. Cinsellik, ilişkiler, kürtaşı erişim, ev içi emek gibi bireysel ve küçük görünen sorunların, aslında sistemli ve politik olduğunu ve kadınların eşitliği için verilen mücadelede merkezi bir öneme sahip olduğunu vurguladılar.

Ev içi şiddete karşı farkındalığı arttırmak için çeşitli kampanyalar örgütlediler. Evlilik içi tecavüzün suç kabul edilmesi ve şiddetten kaçan kadınlar için sığınma evleri açılması amacıyla çalışma yürüttüler. İş yerlerindeki cinsel tacizi gündeme getirip buna karşı yasalar çıkarmak için uğraştılar. Eşit işe eşit ücret için mücadele ettiler.

1990'larla birlikte kadın hareketi bu taleplerin yanı sıra LGBTİ+ hakları gibi konuları da tartışmaya ve savunmaya başladı.

Günümüzde kadınlar kadın hakları, toplumsal cinsiyet eşitliği ve kadına yönelik şiddet gibi konularda mücadelelerini sürdürüyorlar.

Tüm dünyadaki otoriter rejimlerde olduğu gibi Türkiye'de de kadınlara yönelik baskılar artıyor. Türkiye ilk imzacısı olmakla övündüğü İstanbul Sözleşmesi'ni feshetti. Kadın yönelik şiddet gün geçtikçe artarak devam ediyor. AKP hükümeti kadınlara 3 çocuk yapması gerektiğini söyleyerek yeniden eve kapatmaya çalışıyor. En yetkili ağızlardan cinsiyetçi söylemler sıradanlaştırılıyor.

Türkiye'de 2003'te 100 kişi ile başlayan, devletin tüm baskı ve engellemelerine rağmen bu yıl on binlere ulaşan kolektif isyan sokakların sesi oldu. Örgütlü, örgütsüz gruplar ve tek tek gelen kadınlar, aidiyet hissettikleri 8 Mart Feminist gece yürüyüşünde isyanlarını dile getiriyorlar.

Biz de Antikapitalist Kadınlar olarak kadın hareketinin büyümesini önemsiyoruz. Bu bağlamda mücadelenin birleşik bir şekilde devam etmesi için emek veriyoruz.

8 Mart Feminist Gece Yürüyüşü, İstanbul

MARKSİZM EKONOMİZM DEĞİLDİR

CAN IRMAK ÖZİNANIR

Karl Marx üzerine bugüne kadar pek çok tartışma yapıldı. "Marksizmin ölümü" yüzlerce kere ilan edilse de ne zaman kapitalizm derin bir krize girse burjuva medyası "Marx haklı çıktı" diye bağırmağa başlar. Ancak Marx'tan bahsedildiğinde niyese bir devrimci olan Karl Marx görünmez hâle getirilir, toplum üzerine bütünsel bir yöntem geliştirmiş olan Marx unutulur. Geriye sadece iktisatçı Marx kalır. Üstelik üretim sürecinin analizini yapan bir iktisatçı bile değil, basitçe kaynakların adil bölüşümü savunan biri olarak resmedilir. Kimi burjuva teorisyenlerine göre kapitalizmin Marx'tan öğrenecekleri vardır, eğer kapitalizm Marx'ın dediklerine biraz kulak verse daha adil bir paylaşım ile sistemin devamlılığını sağlayabilir. Oysa İtalyan Marksist Antonio Gramsci'nin de söylediği gibi: "Marksizm tarihte ve toplumda var olan çelişkileri barışçıl bir çözüme kavuşturmayı hedeflemez, o tam da bu çelişkilerin teorisidir."

Karl Marx bir ekonomik indirgemeci miydi?

Marx'ın eleştirmenleri kadar bazen destekçileri tarafından da dillendirilen bir argüman Marx'ı salt bir iktisatçıya indirgemeye

katkıda bulunur. Bu argümana göre Marx bir ekonomik belirlemicidir, tüm toplumu ekonomiyeye indirgeyerek açıklamaktadır.

Bu iddia, Marx ve yakın dostu Engels'in ortaya koyduğu tarihsel materyalist yöntemle bütünüyle aykırıdır. Marx ve Engels, elbette üretim sürecinin işleyişine (ekonomiyeye değil) belirleyici bir rol biçiyordu. Ancak Marx'ın yöntemi yüzeysel ve gözlemlenebilir olan olgulara değil, onun ardında olup biten ilişkilere bakmaktı. Kapitalist üretim tarzını tam da bu yüzden inceliyordu, kapitalizmin görünürdeki ilişkilerine meydan okumak, arkasında işleyen asıl mekanizmayı açığa çıkarmak ve bunun içinde kârın asıl kaynağı olan artı değer yaratılan işçi sınıfına kendi özgücünü göstermek için...

Marx ve Engels, yazılarında defalarca anlattıklarının birer soyutlamadan ibaret olmadığını, yazdıklarının "kanlı canlı insanların hikâyesi" olduğunu ve tam da bu insanlar için yazıldığını belirtirler. Tarihsel materyalizm, salt ekonomik değil politik ve felsefi de bir yöntemdir ve sınıflar arasındaki uzlaşmaz çatışmadan ortaya çıkmıştır.

Altyapı ve üstyapı

Marksizmin bir ekonomik in-

dirgemeci model olarak ele alınışında ünlü altyapı ve üstyapı metaforlarının ciddi bir etkisi olmuştur. Bu metaforlar Marx'ın, 1859'da *Ekonomi Politikin Eleştirisi'ne Katkı*'ya yazdığı önsözde karşımıza çıkar. İnsanların kendi yaşamlarının üretiminde kurduğu ilişkilerin toplumun maddi temelini oluşturduğunu anlatan Marx, bu temel üzerinde de "belirli toplumsal bilinç şekillerine tekabül eden bir hukuksal ve siyasal üstyapının" yükseldiğini söylemektedir. Üretim ilişkileri ve onların hukuksal ifadesi olan mülkiyet ilişkilerinin bir noktada çelişkiye düşeceğini ve mevcut üretim tarzının altüst olacağını savunan Marx şöyle der:

"Üretici güçlerin gelişmesinin biçimleri olan bu ilişkiler, onların engelleri haline gelirler. O zaman bir toplumsal devrim çağı başlar. İktisadi temeldeki değişme, kocaman üstyapıyı, büyük ya da az bir hızla altüst eder."

Bu metin mekanik bir tarzda okunursa toplumun belirli bir evrim sürecinden geçeceği ve tarih ile iktisadın değişmez yasaları tarafından tayin edilen bir süreç sonucunda sosyalizme ulaşılabileceği düşünülebilir. Oysa Marx, bu satırlarla kaçınılmaz olarak krizsiz var olamayacak kapitalizmin içsel çelişkilerine işaret etmektedir. Sınıf mücade-

lesi salt altyapıdaki ekonomik bir mücadeleye değil aynı zamanda üstyapısal boyutta politik bir mücadeleye de tekabül eder. Bu iki düzey arasındaki ilişki tek yönlü değil karşılıklıdır. İki düzey arasında yapılan ayırım sadece metodolojik bir ayırımdır, gerçek yaşamda bu düzeyler bir ve aynı anda işler. Marx, *Önsöz'e* şöyle devam eder:

"Bu gibi altüst oluşların incelenmesinde, daima, iktisadi üretim koşullarının maddi altüst oluşu ile —ki, bu, bilimsel bakımdan kesin olarak saptanabilir—, hukuksal, siyasal, dinsel, artistik ya da felsefi biçimleri, kısaca, insanların bu çatışmanın bilincine vardıkları ve onu sonuna kadar götürdükleri ideolojik biçimleri ayırt etmek gerekir."

Üretim ilişkileri içinde yani iktisadi temelde çatışma kaçınılmaz olarak yaşanmaktadır ancak bu çatışmanın farkına ancak üstyapısal düzeyde varılabilir. Marx'ın yoldaşı Engels de ekonomik indirgemeciliğe karşı yazdığı bir mektupta şöyle demektedir:

"Materyalist tarih anlayışına göre tarihteki nihai belirleyici unsur, gerçek yaşamın üretimi ve yeniden üretimidir. Ne Marx ne de ben bundan fazlasını ileri sürdük. Buradan hareketle eğer birisi bunu ekonomik ögenin tek

belirleyici olduğunu söyleyerek eği bükerse önermeyi anlamsız, soyut bir ifadeye dönüştürmüş olur."

"Ben Marksist değilim"

Karl Marx, kapitalizmin işleyişini, krizlerini ve kapitalist toplum içindeki mücadelelerin dayandığı temeli ortaya koyarak Jean Paul Sartre'in deyişle "çağımızın aşılabilir felsefesini" yarattı. Bunu sadece çok zeki ve yetenekli bir yazar olması sayesinde yapmadı, gözünü kapitalist toplumun işleyişine dikti, zenginliği yaratan ve kendisiyle beraber tüm insanlığı özgürleştirebilecek tek sınıf olan işçi sınıfının eylemini kılavuz aldı.

Marx iyi bir iktisatçıydı ancak salt bir iktisatçı değil, hayatını işçi sınıfının iktidarı eline almasına adanmış bir devrimci eylemciydi. Bir zamanlar kapitalizm altındaki politik mücadele biçimlerine karşı çıkan Fransız "Marksistleri"ni eleştirirken Fransızca kaleme aldığı satırlardaki gibi 'ekonomik indirgemeci' 'Marksizme vereceği yanıt muhtemelen şöyle olacaktı:

Ce qu'il y a de certain, c'est que moi je ne suis pas marxiste (Kesin olan bir şey varsa o da şudur, ben Marksist değilim.)

GÜCÜMÜZÜ BAĞIMSIZ BİR İŞÇİ HAREKETİNİN İNŞASI İÇİN HARCAMALIYIZ

Taşeron Belediye İşçileri Birliği (TABİB) gönüllüsü Kadim Fırat'a sorduk

Yerel seçimler kapıda. Yerel yönetimlerde çalışan yüz binlerce işçiye verilen vaatler tutulmamışken, seçim sonrasında dair tabanda hangi görüşler var?

Kadim Fırat: Belediye iş kolunda seçim sonrasında dair umutlu bir beklenti olmadığını söyleyebiliriz. Yoksullaşma, ücretlerin erimesi, yaşam pahalılığı, gelecekte kemer sıkma çemberine sıkışıp kalan işçilerin bu sürecin olumsuzluklarını yaşadığını görüyoruz.

Hem 2023 genel hem 2024 yerel seçimleri öncesinde belediyelerde çalışan 700 bin işçinin şartlarının olumlu anlamda değişmemesi beklentiyi minimuma indiriyor.

Seçim süreçleri işçilerin siyasi partilere daha yoğun baskı kurma ve istediklerini alabilme süreci olmasına rağmen, her iki seçimde de işçiler bir şey alamadılar. Ek protokol ile bir miktar zam ve biraz promosyon parası sıkıştırdılar işçilerin cebine, sus payı niyetine. Hepsi bu kadar. Bunlardan da tüm işçiler yararlanmadı.

Siyasi partiler, işçilerin sorunları yokmuş gibi davranıyor. İşçiler konu dışı bırakılıyor, partilerin seçim kampanyasında afiş asan ve oy kullanan pasif insanlar olarak konumlandırılıyor.

Sendikalar işçi haklarına karşı duyarsız. Yeni dönemde seçilecek belediye başkanları ile ortaklaşma çabasında, hatta seçileceği garanti başkanların yanında durmaktan geri kalmıyorlar, işçileri kampanyalara yönlendiriyorlar.

Bu anlamda işçilerin yetkili sendikalardan da beklentisi yok. Bir ilerleme sağlayacağını da düşünmüyorlar.

TABİB ve ortakları dışında ortada itiraz eden, talep haykıran, süreç yürüten, eylem yapan kimse yok.

İkincisi, yüz binlerce belediye işçisi, belediyenin el değiştirmesi sonrasında işten atılacağı gerilimini düşünerek yaşıyor. Çünkü hiçbir işçinin iş garantisi yok.

Geriye 2024 Toplu İş Sözleşmeleri kalıyor. Onların da belediye başkanlarının, işveren sendikaları ve işçi sendikaları yönetimlerinin el ele vermesiyle işçiye sefalet sözleşmeleri olarak döneceği kesin gibi. Seyyane zamlar ve bir

TABİB ve kamudaki taşeron işçilerin İzmir eylemi

miktar artış, üç beş idari madde yapılarak mesele kapatılmaya çalışılacak.

Bu bir kumpas ve bu kumpası zorlamalıyız.

TABİB ve kamuda çalışan taşeron işçiler 5 ayda 5. eylemini yaptı. Bundan sonrası için neler yapmayı düşünüyorsunuz?

İşçiler arasında yukarıda saydığımız olumsuzluklar bir yana tabanda birlik eğiliminin de kurulduğu bir evreden geçiyoruz.

Uzun zamandır birbirinden uzak, birbirine yabancı, siyasetin bölüp istediği gibi yönettiği işçi grupları sosyal medyada kurdukları diyalogu sokağa taşımaya başladılar. Birlikte eylem yapmak, aylarca süren çalışmalar örgütlemek olağanüstü bir deneyim kazandırıyor. Ve birlik eğilimi giderek büyüyor, yüz binlerce işçinin her gün süren hak arama mücadelesine katkı sunuyor. Farklı kutuplarda yer almış işçiler birlikte davranmayı öğreniyor.

İlk 4 eylemimiz belediye şirket işçileri ve kamu taşeron işçileri imzalıydı. 5. eylemimizde kamu işçisi arkadaşlarımızla da ortaklık kurmayı başardık. Kamu işçisi, kadrolu olmasına rağmen ekonomik açıdan büyük zorluklar yaşıyor, sokağa birlikte çıkmamız hem yeni bir durum hem de mücadele kapsamını genişletmesi bakımında değerli olduğu gibi dayanışma zeminini kuvvetlendiriyor.

Eylemler ve örgütlenme çalışmalarını devam edecek. Sosyal medya çalışmalarını devam edecek. Ek

Protokol kavgası devam edecek. Toplu İş Sözleşmelerine birlikte müdahale çalışmalarımız hız kazanacak.

Taşeron sisteme, şirket işçiliğine karşı, güvencesizlik ve düşük ücretlere karşı politik pratik adımlar kararlılıkla atılmaya devam edecek.

Bilmeyenlere TABİB'i anlatır mısın? Hangi ihtiyaçtan doğdu? Nasıl bir örgütlenme?

2018 yılından itibaren, onlarca yıllık taşeron sürecinden çıkmış, sendikacı olmuş, uzun yıllar hiçbir sosyal hakkı olmamış işçilerin, haklarını geliştirme, işçi mücadelelerine nefes verme, sendikalarda demokratik bir ortamın tesisi için çaba harcayan işçilerin uğraşları duvara tosladı.

İşveren ve sendika ortaklığı ile işçilerin ileri hamleleri sabote edildi. Grevlerimiz boğuldu, toplu iş sözleşmelerimiz gece yarısı imzaları ile paçavraya çevrildi.

Sendikal süreçlere büyük bir itki kazandırabilecek on binlerce işçi, sendikal bürokrasinin ayak oyunları ile etkisiz hale getirildi. Nerede işçiler kendi çabaları ile güzel bir değer yaratsalar, işçi demokrasisinin nüvelerini dikseler, orada işveren ve sendikanın patronları bu değerleri paramparça etti. Türkiye işçi sınıfına ve demokrasi mücadelesine büyük kazıklar atıldı.

On yıllarca toplumsal muhalefetin çeşitli alanlarında emek veren, 2018 itibarı ile sendikaya girdiğinde pek çok şeyi değiştirebilecek

kudrete sahip on binlerce işçinin önü yılların çürümüş sendikacıları tarafından profesyonelce kapatıldı. Yeni üyelerin bu çürümüşlüğü aşabilecek, bu kumpas kültürünü kırarak bir deneyimi ve bilgi ağı yoktu.

2021'de Kadıköy, Maltepe grevlerinin işveren ve sendika bürokratları iş birliğinde onur kırıcı bir şekilde kırılması öncü işçiler içinde yeni arayışların başlamasına neden oldu.

Siyaset ve sendikanın bu aleni ortaklığına karşı ulusal düzeyde yeni bir örgütlenme arayışı fikrini kristalize etti. Taşeron Belediye İşçileri Birliği (TABİB), yozlaşmış kültüre ortak olmak istemeyen işçilerin tabanda örgütlenme, diğer belediyelerde olup biteni bilme ve bağ kurma arayışı sonucunda doğdu.

Kısa sürede diğer belediyelerde iş durdurmuş, TİS süreçlerinde şartları zorlamış, greve gitmiş öncü işçiler arasında bağlar kuruldu. Ortak gündemler tartışıldı. İşçilerin ortak çıkarları ve gündelik ihtiyaçları konusunda çalışmalar yapıldı. Kuvvetli bir sosyal medya örgütlenmesi hedeflendi. Bu başarılmca sokağa çıkıldı, basın açıklamaları yapılarak irade beyanında bulunuldu.

Sendika ve siyasete dayanmayan, işçilerin kendini ifade edebileceği, yatay diyebileceğimiz bir örgütlenme doğdu ve çeşitli belediyelerde muhatap buldu.

TABİB bugün, sendika koltukla-

rından kırıntı peşinde koşmayan, temsilci ya da şube yönetimine girmek için çalışma arkadaşlarını ezmeyen, onları kazıklamayan, işverenin yarattığı rekabeti yeniden sendikalarda ve işyerlerinde üretmeyen, doğrudan demokrasiyenin, şantiyenin, ofisin sınırlarıyla yetinmeyen, mücadeleyi ulusal düzeyde bir işçi örgütlenmesine doğru çeken, işyerindeki, üretim alanındaki örgütlenmeyi önemseyen, birleşik bir işçi mücadelesi örmeye çalışan ve bunun için maddi bir beklentiye ve çıkara sahip olmayan herkesin örgütlenmesidir. Bu düşünce ve ilkelere benimseyen her işçi TABİB'dir. Kimseden izin alması gerekmez, kimseye bildirimde bulunması gerekmez, özgürdür, işçi sınıfını güçlendirecek her eylemi, imgeyi örgütleyebilir.

Belediye işçilerinin hakları ancak ulusal düzeyde güçlü ve kararlı bir işçi hareketi ile kazanılabilir. TABİB, bunun için mental olarak işçilerin sendikalardan kopmasından yanadır. Yani sendikacıların işçilere diktiği kefeni paramparça etme cüreti gösterilmeli. "Sendikalardan istifa edin, başka bir sendikaya geçin" demiyoruz. Sendikaların tabanında güçlü bir ses çıkarma zamanı diyoruz, hep birlikte. Sendikacıların ideolojik ve politik yönelimine, yöntemine, düşünüş biçimine teslim olmama anlamında sendikalardan kopmalıyız diyoruz. Gücümüzü bağımsız bir işçi hareketinin inşası için harcamalıyız.

YERLEŞİMCİ SÖMÜRGEÇİLİĞİN VAHŞETİNİ ORTAYA KOYAN YENİ BİR FİLM

LIAM WINNING-JESSICA WALSH

Yerleşimciler (Los Colonos), Şili ve Arjantin'in en güney bölgeleri olan Tierra del Fuego'daki yerleşimci sömürgeçiliğinin tarihine üzücü bir bakış. Felipe Gálvez'in yönettiği film 1901 yılında geçiyor ve İskoçyalı eski bir asker olan Alexander MacLennan'ın (Mark Stanley) gerçek hikâyesini anlatıyor. MacLennan zengin toprak sahibi José Menéndez (Alfredo Castro) için çalışmaktadır. Menéndez, koyun çobanlığı işini geliştirmek ve daha fazla kâr elde etmek için yerli nüfusu topraklarından "temizlemeye" uğraşmaktadır. MacLennan'ı topraklarının sınırlarını belirlemesi için bir keşif gezisine gönderir. Amaç aslında yerli Selk'nam halkından mümkün olduğunca çok insan öldürmektir.

MacLennan'ın yanında Teksas'tan Amerikalı bir paralı asker olan Bill (Benjamin Westfall) vardır. Yerli ve Avrupa kökenli keskin nişancı Segundo Molina (Camilo Arancibia) da onlara katılır. Molina cinayetlere ortak olmak zorunda kalır.

Yolculukları, sömürge toplumunun dinamiklerine ve sömürgeleştirilmiş insanların karşılaştığı baskıya bir pencere açıyor. İngiliz ordusundaki kırmızı ceketinden dolayı Chanchito Rojo ya da "Kızıl Domuz" olarak bilinen MacLennan, vahşet ve soykırım eylemleriyle ün salmıştır. Filmde tasvir edilen katliamlar dehşet verici ve gerçeğe dayanıyor. Toprak sahiplerinin, öldürülen yerlilerin "her kulağı

Bir tüccar şiddet tehdidinde bulunuyor

için bir sterlin" vermesi de bu korkunç olaylardan biri.

Hem Arjantin hem de Şili, ticaretin gelişmesi için toprakları temizleme hedefini paylaşıyordu. Filmde Menéndez'in yakın bir mütefiki, onu savunan yerel bir rahiptir. Kilise, soykırımların "medenileştirme" misyonu olarak meşrulaştırılmasında suç ortağı olmuştur. Tierra del Fuego'daki katliamlar, yerli Selk'nam halkının nüfusunun 1880'de 4.000'den 1930'larda sadece 100'e düşmesine

yol açtı.

Bu arada, yerleşimciler tarım ve hayvancılık alanındaki yeni girişimlerin yarattığı fırsatlardan yararlandılar. Filmin başında Menéndez çorak bir arazide bir kampta yaşamaktadır. Yedi yıl sonra ise lüks bir malikanede oturmaktadır. Galvéz'in filmi muhalif bir kültürel harekete ve sömürge tarihinin alternatif bir anlatımına katkıda bulunmayı amaçlıyor.

(*Socialist Worker'dan çevrilmiştir*)

ÖLÜMSÜZ ANTİFAŞİST ROMAN: FONTAMARA

Otoriter rejimler ve aşırı sağ rüzgarların dünyasında, faşist partiler ayrı bir bela.

20. yüzyılın ilk feci deneyinin yaşandığı ve faşizm teriminin doğduğu İtalya'nın Başbakanı Giorgia Meloni, diktatör Mussolini'nin devamcısı olan bir partide yetişmiş biri. Lideri olduğu İtalya Kardeşliği adlı parti ve koalisyon

ortağı Kuzey Ligi, son 20 yılda ülkede yaşanan siyasi krizlerle güç kazanmış birbirinden berbat iki faşist parti.

Faşizmin yükselişi her zaman ve her yerde önlenebilir. Ayrıca faşistlerin mutlak iktidarı (ki parlamenter/yasal yöntemler bu amaçlarına giden birer araçtır) direnişle yenilebilir.

Ünlü antifaşist İtalyan romancı Ignazio Silone'nin başyapıtı olan *Fontamara*, 1933'te yayınlandı. İspanya İç Savaşı'nın arifesinde, Almanya'da Naziler iktidara geldikten birkaç ay sonra yayınlanan roman, birçok dile çevrildi ve o dönem 7 milyon adet satışa ulaşarak popüler oldu.

Faşist lider Mussolini 1922'de iktidara geldi ve 1945'te partizanlar tarafından bacağından asılana kadar İtalya'yı demir yumrukla yönetti. Fakat iktidarının başından itibaren kendisi ve partisine karşı aşağıdan bir direniş de gelişti.

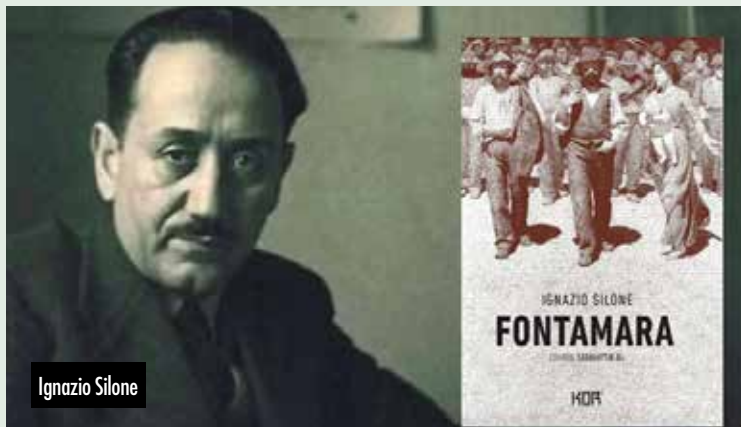
Fontamara, Abruzzo bölgesindeki Marsica'da kurgusal bir köydür. Taşranın üçrısında, fakirlik diz boyudur ve köylüler, şehirde yaşanan, faşizmin yükselişi gibi olağanüstü bir değişiklikten bile habersizdir. Fakat bir kişi kısa sürede bölgenin en zengini haline

gelir. Roman bu kişi şahsında faşist rejimin doğası, yozlaşma, güç ve iktidar ilişkilerini konu edinir. Yüzyıllardır yaşamak için her gün saatlerce çalışmak zorunda olan yoksul köylüler, böylelikle faşizm ve sosyalizm gibi tarihin zıt siyasi hareketleriyle tanışır.

Silone, 1921'de İtalyan Komünist Partisi'nin (PCI) kurucu üyelerinden biriydi. Silone, Ulusal Faşist Parti'nin yönetimi sırasında partinin gizli liderlerinden biri oldu. Kardeşi komünist olmadığı halde tutuklandı ve 1931'de hapis hane- de işkenceyle öldürüldü.

Fontamara mücadelenin romanıdır ve anti-faşistler sonunda kazanacaktır. Bugün de kazanabiliriz.

Bu tarihi romanı, cumhuriyet tarihinin ilk faili meçhul cinayetiyle öldürülen Sabahattin Ali'nin eşsiz çevirisiyle okuyabilirsiniz.

Ignazio Silone

OTORİTER REJİMLERİN DOĞASI ÜZERİNE HİCİV VE GERÇEKÇİLİK

Onbaşı ve başkan

HBO'nun yeni serisi *Rejim*; usta oyunculuklar, önemli politik saptamalar, güncel ve tarihsel bir dizi göndermeyle başladı.

İsimsiz bir Orta Avrupa ülkesinde geçen dizide başrolü ülkenin başkanı olarak Kate Winslet oynuyor.

Sarayda geçen entrikalarla başlayan dizi, siyasi elitlerin arasında bir madenci katliamına karışan onbaşının özel görevli olarak işbaşı yapmasıyla bambaşka bir hal alıyor.

Dizinin yaratıcısı Will Tracy, dersine iyi çalışmış. Avrupa'daki otoriter liderlerden, Trump ve dünyadaki benzerlerine uzanan bu sağ dalganın karakteristik özelliklerini bu hayali diktatörlüğe yerleştirmeyi başarıyor.

Bir diğer yan ise ABD emperyalizmi ile olan ilişkileri, Çin ile yaşanan ticaret savaşlarını, madencilik faaliyetleri sonucu meydana gelen çevre felaketlerini ve işçi isyanlarını da ele alması.

Başroldeki başkan ve en yakınında olmayı bir şekilde başaran onbaşı karakterleri etrafındaki otoriter rejimleri var eden siyasi ittifakın doğası anlatılıyor.

Buraya kadar yazılanların hiçbiri 'spoiler' değildir. Çok daha fazlasını *The Regime* dizisini izleyerek görebilirsiniz.

MESLEKİ EĞİTİM DEĞİL ÇOCUK EMEĞİ SÖMÜRÜSÜ

EBRU ÖĞRETMEN

Milli Eğitim Bakanlığı'nın 2016 yılında proje olarak başlattığı, 2020 yılında ise öğrenci sayısını 910 bine kadar çıkarmakla övüldüğü Mesleki Eğitim Merkezleri (MESEM), patronlara ucuz iş gücü sağlayan ve çocuk emeğinin sömürsünü meşrulaştıran yapılar haline geldi.

Haftada 1 gün teorik eğitim için okulda, 4 gün ise MEB'in çıraklık sözleşmesi yaptığı işyerlerinde staj adı altında yetişkin bir işçinin yaptığı her türlü işi yüklenen 14-18 yaş aralığındaki çocuklar, iş güvencesiz, güvensiz, ağır sömürü ve baskı koşullarında, hak ihlallerine ve iş kazalarına maruz kalarak uzun saatler boyunca çalıştırılıyorlar.

Ekonomik koşullar, buna bağlı olarak eğitim hayatından kopmalar, sınıf tekrarları, üniversiteyi kazanma umudunun kaybedilmesi gibi sebepler bu çocukları istemedikleri bu tercihi yapmak zorunda bırakıyor.

Okula gitmesi gereken o 1 günde bile, hatta tüm okulların tatile girdiği ara tatillerde ve haftanın 6 günü çalışmak zorunda kalıyorlar. Yoklamayı işveren tutuyor. Haftada 1 gün okula gitse bile zaten aşırı yorgunluktan derslere uyum sağlayamıyorlar. Bunun karşılığı olarak asgari ücretin yüzde 30'unu alıyorlar. Bunun da 3'te 1'i zaten devlet tarafından çocuğa ödenmesi için işverene

ödeniyor. Güvencesiz çalıştıkları için onu bile zamanında ödemeyerek haklarını gasp ediyor.

Denetlenmeyen çoğu işyerinde fiziksel ve psikolojik yeterliliğe sahip olmayan bu çocuklar arasında tehlikeli iş makinelerine sıkışma, elektrik çarpması, uzuv kaybı, yanma, kimyasallara maruz kalma gibi iş kazalarının yanı sıra iş cinayetleri de artmış durumda.

Arda metal makinesine sıkışarak, Erol Can üzerine sunta bloklarının devrilmesiyle, Beyzanur vücudunun büyük bölümü yandığı ve hastaneye geç götürüldüğü için, Ömer elektrik bağlantısı yaparken çatıdan düşerek, Ulaş kaporta atölyesinde yanarak can verdi.

MESEM'ler ucuz emeği ve patronların talebiyle çocuk işçi çalıştırmayı teşvik eden ve meşrulaştıran, çocuk

işçiliğe yasal kılıf uyduran "eğitim" merkezleridir.

Türkiye imzaladığı ILO Çocuk İşçiliğinin Yasaklanması ve Ortadan Kaldırılması Sözleşmesi'ne uymalıdır.

Çocuk çalıştıran işyerleri denetlenmelidir. MESEM projesi iptal edilmelidir. Bu çocuklara meslek eğitimleri denetimsiz, kontrolsüz, çocuğa uygun olmayan oto sanayi, torna tezgahı gibi ağır ve çok tehlikeli işlerde çalıştırılarak değil; kendi meslek liselerinde, pedagojik eğitim almış meslek öğretmenleri gözetiminde verilmelidir. Bu lisele-re yeterli kaynak ayrılmalı, yeterli öğretmen atamaları yapılmalı, işliklerde ve atölyelerde kullanılacak makineler ve materyaller için kaynak ayrılmalı, bu çocuklara burs sağlanmalı. MEB patronlara çocuk işçi çalıştırması için ödediği teşvik paralarını bunun için harcamalı.

DÜNYAYI BİRLİKTE DEĞİŞTİRELİM

Sosyalist işçi gazetesini yayınlayan DSİP üyelerinin savunduğu temel fikirler:

AŞAĞIDAN SOSYALİZM

► Kapitalist toplumda tüm zenginliklerin yaratıcısı işçi sınıfıdır. Yeni bir toplum, işçi sınıfının üretim araçlarına kolektif olarak el koyup üretimi ve dağıtımını kontrol etmesiyle mümkündür.

REFORM DEĞİL DEVRİM

► İçinde yaşadığımız sistemin kurumları işçi sınıfı tarafından ele geçirilip kullanılamaz. Kapitalist devletin tüm kurumları işçi sınıfına karşı sermaye sahiplerini, egemen sınıfı korumak için oluşturulmuştur. İşçi sınıfına, işçi konseylerinin ve işçi milislerinin üzerinde yükselen tamamen farklı bir devlet gereklidir. Bu sistemi sadece işçi sınıfının yığınsal eylemi devirebilir.

KADINLARIN ÖZGÜRLÜĞÜ

► Sosyalistler kadınların tam bir sosyal, ekonomik ve politik eşitliğini savunur. Toplumsal cinsiyetçiliğe taviz veren, kadınların özgür olmadığı bir sosyalizm olmaz, kadınların bugünkü mücadelesi ve sosyalizm olmadan da kadınlar nihai özgürlüğü kazanamaz.

INTERNASYONALİZM

► Sosyalistler, bir ülkenin işçilerinin diğer ülkelerin işçileri ile karşı karşıya gelmesine neden olan her şeye karşı çıkarlar. Tek bir ülkede sosyalist devrim ancak bu devrim bir dünya devrimiyle desteklendiği ölçüde sosyalizme doğru ilerleyebilir.

IRKÇILIĞA DUR DE!

► Sosyalistler ırkçılığa ve milliyetçiliğe karşıdır. Irkçılık taviz verilebilecek bir fikir değildir.

LGBTİ+'LARIN ÖZGÜRLÜĞÜ

► LGBTİ+'ların özgürlük mücadelesi tüm ezilenlerin özgürlük mücadelesinden bağımsız düşünülemez. Sosyalistler bu mücadelenin en önünde yer alırlar.

SAVAŞA HAYIR!

► Bizler tüm savaşlara karşıyız. Aynı zamanda biliyoruz ki kendi egemen sınıfını savunan, aynı zamanda antikapitalist olmayan bir antiemperyalizm milliyetçiliği savunmak anlamına gelir ve milliyetçiler gerçekten savaş karşıtı olamazlar.

HALKLARIN EŞİT KOŞULLARDA KARDEŞLİĞİ

► Sosyalistler bütün ulusların kendi kaderlerini tayin hakkını savunurlar, bütün haklı ulusal kurtuluş hareketlerini desteklerler.

İKLİM KRİZİ KAPİTALİZMİN ÜRÜNÜDÜR

► Hem iklim değişimini durdurmak hem de nükleer, kömür, petrol, gaz gibi tehlikeli ve kirlili enerji kaynaklarının kullanılmasını engellemek, işçi sınıfının sosyalizm mücadelesinin temel bir ögesidir.

STALİNİZM SOL DEĞİLDİR

► SSCB, Çin, Doğu Avrupa ve Küba sosyalist değil, devlet kapitalistidir. İşçilerin ücretli emek sömürsüne maruz kaldığı, aşağıdan yukarıya doğru işleyen özyönetim organlarının ortadan kaldırıldığı ya da olmadığı, dolayısıyla işçi sınıfının siyasal iktidarı kolektif bir şekilde ellerinde toparlayamadığı rejimler sosyalist rejimler olamaz.

DEVİRİMCI PARTİ

► Sosyalizmin gerçekleşebilmesi için, işçi sınıfının en militan, en mücadeleci kesimi devrimci sosyalist bir partide örgütlenmelidir. Böylesi bir parti işçi sınıfının yığınsal örgütleri ve hareketi içindeki çalışma ile inşa edilebilir.

► Sosyalistler pratik içinde diğer işçilere reformizmin işçi sınıfının çıkarlarına aykırı olduğunu kanıtlamalıdır.

► İşçi sınıfının kurtarıcılara ihtiyacı yoktur. Sosyalizm, işçi sınıfının kendi eylemi, kendi mücadelesinin ürünüdür.

Siz de bu fikirleri savunuyorsanız, Devrimci Sosyalist İşçi Partisi'ne üye olarak antikapitalist bir odağın inşasına katkı verebilirsiniz!

Dünyayı değiştirmek için devrimci fikirler

MARKSİZM

2024

24-25-26 Mayıs
İstanbul

Yer: İkincikat

Hasanpaşa Mahallesi Atabey Sokak No:9 Kadıköy

- Kapitalizm, devlet ve işçi sınıfı
- 21. Yüzyılda Leninizm: Devrimin güncelliği ve Lenin'in önemi
- Otoriter rejimler, kitleler ve hegemonya mücadelesi
- Otoriterizm, seküler milliyetçilik ve faşizm: farklılıklar, benzerlikler
- Filistin'in özgürlüğü için stratejiler
- Toplumsal muhalefetin 24 Nisan 1915'le imtihanı:

- Aşırı sağın iki hedefi: kadın özgürlüğü ve LGBTİ+'lar
- Marksizm ve ırkçılık: Hayali cemaatlerin devrimci eleştirisi
- Kapitalizmin ölümcül sonucu: İklim krizi-Çaresi var mı?
- Enflasyon ve Yoksulluk Kısacasında Sınıf Mücadelesi-Emek Forumu
- Kürt halkının özgürlük mücadelesi: Yanılsamalar ve gerçekler
- Antikapitalist bir manifesto

EMEKCİLERDEN ALIYORLAR PATRONLARA VERİYORLAR

SANDIĞA DEĞİL MÜCADELEYE BAKALIM

Adana'da protesto

- ▶ 31 Mart yaklaşırken vaatler havada uçuşuyor.
- ▶ Gerçekte ise zamlarla, hayat pahalılığıyla boğuşuyoruz.
- ▶ Emekliler açlığa ve ölüme terk edilmiş durumda.
- ▶ İşçiler düşük ücretlere mahkum ediliyor.
- ▶ Öğrenciler barınma ve beslenme sorunları yaşıyor.
- ▶ Milyonlarca göçmen, ucuz iş gücü olarak sömürülüyor.
- ▶ İşsizlerin çoğu işsizlik maaşı alamıyor.
- ▶ Patronlar ise kasalarını doldurmaya ve düşük vergi ödemeye devam ediyor.
- ▶ Sosyalistler 1 Nisan sonrasında sendikaların ortak talepler için mücadelede birleşmesini savunuyor.
- ▶ Eşitsizliğe, adaletsizliğe, yoksulluğa, açlığa, işsizliğe son verecek olan birleşik mücadelemizdir.

GELİR DAĞILIMINDAKİ ADALETSİZLİK BÜYÜYOR

Türkiye İstatistik Kurumu (TÜİK) 2022 yılı gelir bilgilerini referans alarak 2023 yılında yapılan Gelir ve Yaşam Koşulları Araştırması'nın sonuçları, bir avuç azınlığın servetin büyük bölümüne el koyduğunu kanıtıyor.

- Gelir düzeyine göre yüzde 20'lik dilimlere ayrılan kesimlerden yalnızca en yüksek gelire sahip kesimin payında artış kaydedildi.
- En yüksek gelire sahip olanların payı yüzde 48'den yüzde 49,8'e yükseldi. En düşük gelire sahip yüzde 20'lik grubun payı ise yüzde 5,9'a geriledi.
- Gelirden en fazla pay alanların geliri,

en düşük pay alanların 15 katına çıktı.

- Toplumun gelirden en fazla pay alan yüzde 10'unun elde ettiği gelirin, en az pay alan yüzde 10'unun elde ettiği gelire oranı 14,2'den 15'e yükseldi.

Kimler gelirlerini artırdı?

- Yıllık ortalama esas iş geliri en çok artan, 408 bin 174 lira ile işverenler oldu. İş geliri artışında işverenleri 115 bin 622 lira ile kendi hesabına çalışanlar, 102 bin 821 lira ile ücretli maaşlılar ve 53 bin 334 lira ile yevmiyeliler takip etti. Geçen yıla göre en yüksek artış yüzde 108,1 ile yevmiyelilerde, en düşük artış ise yüzde 80,7 ile ücretli maaşlılarda oldu.

TÜİK araştırmasında açığa çıkan gerçek 30 milyondan fazla işçiye dayatılan düşük ücretler sebebiyle kapitalist azınlığın gelirinin artırıldığıdır.

DÜNYADAN BAKILDIĞINDA

Türkiye gelir dağılımı eşitsizliğinde Avrupa'da ilk sırada. Dünyadaki 130 ülke içinde ise 28. sıradayız.

Türkiye kapitalizminin son yıllardaki eğilimlerine bakıldığında zenginlerin daha da zenginleştiği, yoksulların daha da yoksullaştığı bir tablo karşımıza çıkıyor.

Avrupa Birliği İstatistik Ofisi (Eurostat) hesaplamalarına göre Türkiye 36 ülke arasında gelir dağılımı eşitsizliğinin en yüksek olduğu ülke. Dünya Bankası verilerine bakıldığında çok sayıda Afrika ve Asya ülkesi Türkiye'den daha iyi durumda.

Bu tablo kendi kendine oluşmadı. AKP iktidarının bilinçli tercihleri sonucu yaratıldı.

FİYATLAR TIRMANIYOR, DÜŞÜK ÜCRETLER HAYAT PAHALILIĞI İLE BAŞ EDEMEZ DURUMDA

Türk-İş açlık ve yoksulluk araştırmalarını Ankara'daki fiyatları baz alarak yapıyor. Peki milyonlarca işçinin yaşadığı İstanbul'da durum nedir?

DİSK'e bağlı Birleşik Metal-İş Sendikası Araştırma Merkezi'nin (BİSAM) TÜİK'in 2023 madde fiyatları ile İstanbul halk ekmeği ve zincir marketlerdeki ürün fiyatlarını baz alarak yaptığı Ocak ayı araştırması vahim durumu ortaya koyuyor.

- "Sağlıklı bir biçimde beslenmenin toplam aile bütçesine maliyeti 15 bin 33 lira olarak tespit edilmiştir. Bu tutar söz konusu ailenin sadece gıda için yapması gereken zorunlu harcama tutarıdır. Eğitim, sağlık, barınma, eğlence, ısınma, ulaşım gibi giderler ile birlikte bir ailenin yapması gereken harcama tutarı 51 bin 998 liraya ulaşmaktadır."

- "Tek başına yaşayan bir kişinin sağlıklı ve dengeli beslenmesi için yapması gereken mutfak harcamaları ile yaşamını idame ettirmek için yapması gereken barınma, ulaşım, eğitim, sağlık vb. harcamalarının toplam tutarı ise en az 23.914 lira olmalıdır. Buna göre tek başına yaşayan bir kişi için yoksulluk sınırı 23.914 lira olarak tespit edilmiştir."

- "Günlük harcamalarda Ocak 2024'te en yüksek maliyet grubunu süt ve süt ürünleri grubu 153,37 liralık harcama gereksinimi ile oluşturmaktadır. Et, tavuk ve balık grubu için yapılması gereken minimum harcama tutarı ise 99,93 liradır. Sebze ve meyve için yapılması gereken günlük harcama tutarı ise 121,21 liraya ulaştı. Ekmek için yapılması gereken harcama tutarı günlük 33,38 liradır. Katı yağ ve sıvı yağ ise 27,89 liralık masraf yapılması gereken ürün grubudur. Yumurta için 11,45; şeker, bal, reçel ve pekmez için ise 12,66 lira harcama yapılması gerekmektedir."